

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Buza Barna

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér. Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai. Wekerle-tér 502. Hirdetéseket a legutányabbban adják közlünk.

A vármegye szegénye.

A zempléni politikai korrupciónak édes gyermeke: az árvakassza-sikkasztás állott ma a megyegyűlés előtt.

Mert az kétségtelen, hogy ez a politikai korrupció szülte, ápolta és nevelte — azt a sikkasztást, amely ma szegényen borítja el Zemplénvármegyének hajdan olyan tisztá nevét.

Aki szelet vet, vihart arat: aki korrupciót vet, piszkot és gyalázatot arat.

Ez a következtetés annak a politikának, amely egyetlen célul tűzve a kormánypart megerősítését s az ellenzék eltiprását, üldözött minden önálló, szabad gondolkodást, kiölte az emberekből az önérzetet, az erkölcsi érzéket, megalkodó rabszolgákat nevelt és száműzte azt, aki hajolni nem akart.

Nem kellett ide férfiak, nem kellett ide becsületos munka és tudás. Aki legjobban tudott kereskedni, aki legjobban tudott talpat nyalni és árulni: az vitte legtöbbre, az kapott hivatal, az jutott előre. S akiben férfi önérzet volt, azt vagy kiüldözték, vagy megutálva ezt a gonosz rendszert, önként visszavonult.

Megrakták a vármegyét megbizhatatlan és veszélyes elemekkel. A főcél az volt, hogy jó korteshadat neveljenek. Más vármegyék kicsapott tisztviselője itt otthont talált. Sőt ha itt kicsapott egy megyei hivatalból valakit: más — esetleg kisebb — megyei hivatalban dolgozott tovább. Az ilyen emberek legértékesebbek a kortespolitikának, mert ezek érzik, hogy minden percben kitekerhetik a nyakukat, hát vakon engedelmességek s mindenre kaphatók.

Számvevő kellett a vármegyére: nem olyat nevezett ki a főispán, aki értett a számvitelhez, akire megnyugvással lehetett volna rábízni egy megyei pénztár ellenőrzését, aki jelleme és tudása által alkalmas lett volna erre az ellenőrzésre, nem, hanem egy olyan embert, akiben se tudás nem volt arra, hogy ellenőrizhessen, se lelkiismeretesség nem volt annyi, hogy szigorú figyelemmel átvizsgáljon mindent, — ellenben gyomorémelyítő módon tudott hizelegni a lapjában az imádott főispánnak s vállalkozott mindenre, amit parancsoltak neki.

S íme ma ott vagyunk, hogy ennek az egy embernek a mér-

hetetlenül bűnös hanyagsága, tudatlansága, sőt — mint a miniszteri leirat kifejezi — talán rosszakarata miatt százezer forintnyi kára van a vármegyének s fegyelmi eljárás alatt állanak becsületes öreg emberek.

Huszonhárom éve vizsgálja a megyei számadásokat, s huszonhárom év óta egyetlenegyszer se jutott eszébe, hogy a folyószámlakönyvek összegezésével megállapítsa, hogy meg van-e az árvák pénze, vagy nincs! Átázta a leltárt, amelyből egy egész járás árváinak a követelése ki volt csalárdul hagyva: s ő aláírta, hogy helyes, kitöltéstalan az egész! Bizony, nagyon meg kell értékelnie magát az embernek, ha el akarja binni, hogy nem tudatosan csinálta.

És Arnótfalvy, a becsületbíró, a kedvelt cimborá, a vármegye egyik leghatalmasabb szolga! Mi volt őbenne, ami embert hivatottá tehet olyan előkelő szerep betöltésére? És, jellem, tudás? Bizony egyik se. Olyan primitív volt minden tekintetben, hogy egészséges, rendes közéletben díjnokságnál nem vihette volna feljebb. S ez a szellemileg és erkölcsileg üres ember uralkodott az egész vármegyén.

Emlékezhetik rá mindenki: a főispán után ő volt a legnagyobb ur a megyeházán. Parancsolt, rendelkezett, mint egy basa. S ha nem tetszett neki kifizetni, amit az alispán kiutalt, hát egyszerűen öszserépte az alispán utalványát. Kedvébe járt mindenki. A bankok hizelegtek neki: hiszen csak az a bank kapott megyei pénzt, amelynek ő akart adni. Azért egymásután választották be a pénzügyeteket igazgatóságai, felügyelő bizottsági tagnak.

Egészséges közélet az, ahol ilyen emberek így grasszálnak? Bizony nem. Zavaros víz az, amelyik a tetején hordja a tajtékot és az iszapot.

De ez kellett a korrupció rendszerének. Nem jó tisztviselők kellett ide, hanem jó kortesek.

Ujságba is írták a 90-es években, hogy lopnak a zempléni árvakasszánál. Danyicskó fel is jelentette. Ha a főispán megnyugvást akar, neki kellett volna legjobban kivánni a részletes, alapos vizsgálatot. De nem: mert ebből zajt üténének, már maga a vizsgálat által kompromittálva lenne a vármegye, s ez erősen ellenzékelt, — hát csendesen kell lenni, nem kell vizsgálatot tartani, hanem mondja ki a megyegyűlés hogy megvetéssel utasítja vissza

a roszhiszemű vádakat. S mit nem mondott volna ki a megyegyűlés, amit a főispán akart?

Szegény Mízsák István mindig gyanakodott, s mindig sürgette a vizsgálatot. Nem hallgattak rá, leintették. S nem is volt vizsgálat soha. Tartották a havi pénztárvizsgálatokat, ami csupa szemfényvesztés, mert semmire se lehet általuk rájönni, de általános nagy vizsgálat, amit minden évben rendel egyzser a törvény, husz év óta egyetlenegyszer se volt. S így tényleg husz év óta egyzser se vizsgálta senki az árvakasszát. Hanem azért hallottuk negyedévenként a főispáni jelentést: az árvapénztárt megvizsgáltam, s mondhatom, olyan példás ott a rend, hogy büszkék lehetünk rá.

Igy tenyésztette, melengette, ápolta a kortesrendszer a visszazalást, a hűtlenséget. Mert kell-e nagyobb ápolás a folytonosan üzött sikkasztás számára, mintha évekint át vizsgálat s ellenőrzés nélkül hagyják a pénztárt?

Üres rekriminációnak látszik mindez. Hiszen a pénzt már ellopták, azt ugyan semmi panaszszal és szemrehányással nem szerezzük vissza.

De mégis el kell ezeket sokszor mondani. Talán a hatalmon levőkben megmozdul a jó érzés és okulni fognak rajta. Mert ma se veszett még ki a korrupció rendszer, ma is tart még a kortesuralom. Sok-sok jelenségét látjuk lépten-nyomon.

Talán, ha az árvakassza botrányára gondolnak, belátják a megye urai, hogy a korrupció és kortesrendszer, ha ideig-óráig biztosítja is a hatalmat, csak szennyos és gyalázatot teremthet. S felhagynak ezzel a rendszerrel. Ideje volna már!

b. b.

— márc. 30.

A hivatásos újságíró újra elvet cserélt. Nem mulasztjuk el, hogy egy elszomorító hírrel ne szolgáljunk az újhelyi kormánypartnak. Egyik kimagasló szellemi vezérünk, nagynevű elvtársuk, *Bíró Pál*, a kormánypart itteni lapjának megalapítója s a kormánypart itteni vezetőinek benső, bizalmas barátja, negyedfél évi rendületlen kormányparti elvűlése után ismét függetlenségi pártvá lett, s most Temesváron hirdeti a hiszkény emberiségnek, hogy ő örökre hűve a függetlenségi eszméknek.

Két nevezetes egyéniséget hódított el Újhelyben a kormánypart a függetlenségi párttól. Az egyik *Gomercsics*, a bohóc, aki színházi alkalmazást kapott a városi színházban, a másik *Bíró Pál*, aki szintén a városi színházban kapott színházbérlé-

tet. *Gomercsics* még ma is a város szolgálatában áll, s elvű kormányparti, *Bíró Pál* ellenben immár a színházbérlő is a kormánypartot is elhagyta, visszatért az első szerelméhez, s legutóbb ő üdvözölte Temesváron a függetlenségi jelöltet.

Némi vigasztalásul azonban az érzékeny veszteség felett elszomorított kormánypartnak megíjsozuk, hogy lesz még *Bíró Pál* megint kormányparti. Csak várjanak nyugodtan, — legalább addig, míg a temesvári színházat bérbe fogják adni.

A Felsőzempléni ev. ref. egyházmegye tavaszi közgyűlése.

F. hó 22-ikén tartotta a f-zempléni ev. ref. egyházmegye tavaszi közgyűlést Sátoraljaújhelyben a ref. lelkesek tanácstermében. A gyűlést megelő déleg isteni tisztelet volt, mely után 9 órakor vette kezdetét a gyűlés. Az elnöki széklet Hutka József esperes és Dókus Gyula legidősebb világi tanácsbíró foglalta el, mivel Bernáth Elemér zemplénmegyei gondnok a gyűlésen meg nem jelenhetett. Jelen volt a világi tanácsbírói kar egy kivételével, a papi tanácsbírói kar teljes számban, az egész jegyzői kar, a lelkesek kevés kivétellel, ügyészhelyettes, tanítótestületi képviselő, több tanító, egyházi képviselő, s számos érdeklődő, akinek sorában ott üdvözölhettek Beregszászy István kir. tanfelügyelő és Iszák János kolbászi földbirtokos.

Dókus Gyula világi elnök megnyitván a gyűlést, a tagok számba vétele következt, melynek megtörténte után Hutka József esperes olvasta fel nagy gondal összeköltött, mindenre kiterjedő esperesi jelentését. Ebből megtudhattuk, hogy az egyházmegyében mindennek éke és szép renddel folynak, s ha itt ott valami hiány vagy fogyatkozás egy vagy más részben tapasztalható is, de az általános kép még is megnyugtató. A jelentésért az esperesnek köszönet szavaztatott, s annak egész terjedelmében való jegyzőkönyvbe vétele elhatározott. Ezután Dókus Gyula világi elnökhelyettes jelentette be a tisztikar lemondását, mivel a tíz éves ciklus letelt. Az új tisztikarra a szavazás június 1-iki határidővel elrendeltetett, s a szavazás eredményének megállapítására egy bizottság küldetett ki. Az új tisztikar megválasztásáig a jelenlegi bizatot meg az ügyvitellel. Ezután 1 tanítónő és 2 tanító felesketése, majd az egyházkerületi képviselők megválasztása következett. Majd jött a szontró s a többi ügyek. Ezek között különösen 4 gyűlési tárgy érdemel említést. Az egyházmegyénkre eső 900 korona közigazgatási államségély felosztása felől való intézkedés, az e. ker. népiszkolai szabályrendelet-tervezet, az egyházi liturgia ügye és a püspöki nyugdíjintézet kérdése. A 900 kor. közig. államségély felosztásának mikéntjére nézve Péter Mihály főjegyző terjesztett elő a mult gyűlés megbízásából a kerületbeli többi egyházmegyék esperesaitól beszerzett adatok alapján jól megindokolt javaslatot, melyet a közgyűlés egyetlen módosítással el-

Arverés utján

sikerült egy nagy raktár valódi angol férfiruha szövetet pótom áron megvásárolni, midl azon kellémes helyzetbe juttam, hogy amíg ezen valódi granjuszövetkosslet tart, készitek saját férfiszabó műtermemben remek szabású és elegáns kivitelű egy teljes férföltönyt mérték szerint

18 forintért

finom minőségű, fekete, sötétkék, szürke, drapp v. barna színben.

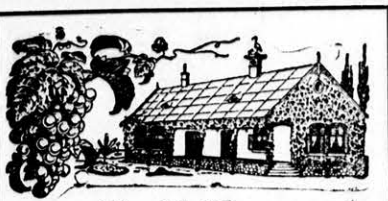
Vidéki rendelések 12 frt utányét mellett szállítatnak s a fennmaradó 6 frt 60 nap múlva fizetendő. Ezen idő alatt a t. rendelés meggyőződésként a szövet kint is minőségéről. Rendelésnél a szövet színe megválasztandó. Mértéknek elegendő az alanti mérték-utasítást kitölteni vagy egy viselt ruha beküldése.

Lichtmann Sándor férfiszabó-terme

Budapest, Rottenbiller-utca 4. főemelet.

Utasítás a mérték-vételhez, a) A kabát számdra

Háthossza a gallérvarrástól kezdve	_____	Cm.
Ujjhossza a hát-ujjavarrástól kezdve	_____	
Mellbőség a mellnyén át a hóna alatt	_____	
b) A nadrág számdra:		
Belső nadrág hossza a lábközvarrástól egészen a cipő sarkáig	_____	
Hátsó bőség a mellnyén át mérve	_____	
A mellény hossza az inggallér hátsó gombjától elől mérve	_____	

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobbrésze ha megműi is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat illettettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskataly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kertészeknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használatból részéből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fény nyomatú katalógus bárminek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki eziméit egy levelezőlapon tudatja.

Czím: Ermelleki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. SZÉKELYHID.

védjegy.

F E R E N C Z

pálinka (sósorszesz),
Vértés gyógyszer-féle,

használatban a leghatósabb. Feltétlen tisztasága következtében ugy külső mint belső használatra mindenekelőtt legjobb alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt gyűrődőszerszere [massage]. Kitűnő sikerrel használhatók köszvényes, meghűlések ellen bismások, fiziamoknál, gyuladás és kelendő továbbá a fojtór erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomor-göres, rosszullót, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhódóknak s általában soká, gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt névt jeggyel. Egy üveg 30 fill. 1 és 2 korona. Kapható a gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerkereskedésekben. Sátoraljaújhelyen BILANOVITS P. és Társa és MALARITSKI GYÖRGY utóda uraknál, általában ott hol plakátok a fent-védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

Vértés L. Sas-gyógysz. Üguson.

A főttezán lévő árucikkék egész Teich Zsigmond összegében szabad féle üzletben ez készből eladók. — időszertint lévő Bővebbet a tulajdonosnál. rövidaru és vegyes

Makulatur papír kapható kiadóhivatalunkban.

Üzlet megnyitás.

Tisztelettel van szerencsém Sátoraljaújhely és vidéke mélyen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy helyben Wekerle-tér (Schön Sándor házában) **Lukács H.** bejegyzett cég alatt a mai kor fejlett igényeinek megfelelő berendezésű

férfi- és női divat,

kalap- és czipőáru üzletet

dusan felszerelve nyitottam meg.

Mindenkor dus választékot tartok a legújabb divatu és legjobb minőségű árucikkékben u. m.: kalapok, férfi és női czipők, fehérneműk, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők és különleges piperecikkek: valamint bőrdöndők, kézi táskák, szivar- és pénztárczák és utazó készletekben.

Magamat a n. é. közönség nagyrabecsült pártfogásába ajánlvá, vagyok

kész szolgáljuk

Lukács H.

Friedmann Markusz
férfi divat üzlet

Sátoraljaújhely Rákóczy-u. (kis-piacz) Matyasovszky-ház.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legfinomabb férfi és gyermek posztó és kocsis kalapok, tavaszi sapkák férfi és gyermek ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és esernyőkben, a legolcsóbb árakon.

Legújabb divatu árucikkeimet (lehetőleg magyar gyártmányut) a legolcsóbban elárusítom.

Nagy választék! Pontos kiszolgálás!

Hasonló ezég miatt lenti ezimre tessék figyelni.

583 1903 végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenell közhírré teszi, hogy a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék 7352/903 számu végzése által öz. Kolos Gyuláné kassai lakos jávára Karácsonyi Mihály királyhelmezi, Karácsonyi Mihályné sz. Nemes Mária budapesti lakosok ellen 40) kor. tőke, s ennek 1899. év június hó 30. napjától számlitandó 6) kamatai és pedig összesen 32 kor. 92 fillér per költség követelés erőjéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság letoglatl és 785 korónára becsült Házi butorok, Egy neműek (gazdasági eszközök és pedig 1. fehér márvány lapu furnirozott mosló szekrény 1 drb., edényes trímő diófa furni rozással 1 drb., nagy ruganyos madracz 1 drb., nagy álló diófa tükör keret 1 drb., furnirozott diófa könyv tartó 1 drb., ripsz garnitúr 2 drb., nagyobb 2 drb., kisebb fotel 1 drb., ovál alku divány 1 drb., ovál alaku furnirozott asztal 5 drb., lőszór madracz 3 drb., furnirozott diófa ágy 1 drb., gumiból nagy asztal 7 pár drapéria tartó 2 drb., sífon 2 drb., iróasztal diófa 1 drb., sífon 2 drb., selyem paplan 1 drb., ántik órából álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a Kir-helmezi kir. járásbírósz V 193 B. 1903. számu kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis kir.-helmezeor Karácsonyi Mihály lakásán leendő eszközzésére 1904. k. február hó 25-ik napjának delutáni 2 órája határidőül kintizetik és ahhoz a venni szándékozók ezenell megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében a legelőbbet igénynek becsáron adúl is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vérelára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kiírtatendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóirt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik, amennyiben a becsérték 600 koronát meghalad a hirdetmény egy példánya valamelyik legközelebb megjelentő lapban való hirdetés végett végrehajtató ügyvédjének kiadattak.

Kelt K.-helmezeon 1904. márc. hó 24-ik napján.

Szabó Lajos
kir. bír. végrehajtó

Értesítés.

Van szerencsém Sátoraljaújhely és e vármegye nagyerdemű uriközönsége becses tudomására hozni, hogy

a tavaszi és nyári idényre

a legdivatosabb angol, francia és honi gyártmányu kelmék megérkeztek. Készitek: a legfinomabb hompspon és a legújabb divatu kokczás kelméből felöltőket és a legújabb divatu nyári szövetekből a legcsinosabb öltönyöket.

A n. é. közönség további becses pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel:
SANT MÓR,
angol férfi-szabó.

Herczeg Ferencz Kozma Andor
Kobor Tamás Kenedi Géza
Mikszáth Kálmán
főmunkatársai

AZ UJSÁG

tűggetlen politikai napilapnak.

Felelős szerkesztő:
G A J Á R I Ö D Ö N
Előfizetési árak:
1 hóra 2 kor. 40 fill.
¼ évre 7 kor. — fill.

AZ UJSÁG a DIVAT SZALON-nal egyittessen előfizetve ¼ évre 10 K helyett 9 K.

Tessék mutatványlátomat kérni.
Gyönyörű piz és kortársaim

ezimű Mikszáth-album. Minde előfizető megkapja, a ki félővre egyszerre küldi be az előfizetési díjat, vagy a ki félővre kötelezettséggel negyedévenként vagy havynként fizet elő AZ UJSÁG-ra.

Czím: Az Ujság kiadóhivatala Budapest, Kerepai ut 54. sz.

„PÉNZT, SOK PÉNZT.”
Havonként 800 koronáig kereshet bárki minden különös ismeretek nélkül becsületes és költségmentes módon. — Tessék a „MERCUR” hirdetési osztályhoz fordulni a következő czim alatt:
— E. 179. Annoncen-Abtheilung des —
„MERCUR”, Mannheim (Baden)
Postfach 351.